

Savonlinna

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2021

Savonlinnan kaupunki

Tarkastuslautakunta
31.5.2022

SAVONLINNA.FI

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	3
Puheenjohtajan mietteitä.....	3
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2021.....	4
Tehtävät ja toiminnan tarkoitus.....	4
Kokoonpano.....	5
Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta	6
3. VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA ESITETTYJEN HAVAINTOJEN KÄSITTELY.....	7
4. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA.....	8
Väestö	8
Työllisyys	9
Elinkeinoelämä ja koulutus	9
5. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN.....	10
Savonlinnan kaupungin talous.....	10
Keskushallinto	11
Sivistystoimen toimiala.....	12
Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	22
6. INVESTOINNIT.....	25
7. HENKILÖSTÖ.....	25
Yleistä	25
Työhyvinvointi ja sen kehittäminen.....	26
8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	27
9. YHTEENVETO.....	28
10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE.....	28
11. ALLEKIRJOITUKSET	29

1. JOHDANTO

Tässä vuoden 2021 arviointikertomuksessa on tuotu esille niitä tarkastuslautakunnan mielestä olennaisia asioita, joiden lautakunta toivoo herättävän valtuustossa keskustelua ja jotka otetaan huomioon tulevaa toimintaa suunniteltaessa. Lautakunta esittää valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Puheenjohtajan mietteitä

Vuoden 2020 alkupuolelta alkanut covid-19-pandemia vaikutti merkittävästi kunnan toimintoihin. On tehty etätöitä ja vain minimi henkilöstöstä on ollut turvaamassa palvelupisteillä kuntalaisten palvelut. Tiedotusta covid-19-pandemian aikana on pystytty kehittämään. Savonlinnan väestön nettomuuttovoitto + 220 asukasta on pidettävä positiivisena asiana samoin työttömien määrän väheneminen. Vuonna 2020 työttömiä oli 14,5 % ja vuonna 2021 12,7 %, tavoitteena olleesta Etelä-Savon työttömyysprosentista ollaan vielä jäljessä. Vakituisen henkilöstön määrä on hieman vuotta 2020 suurempi samoin määräaikaisten. Henkilöstössä ollaan huolissaan jaksamisesta ja riittämättömyydestä. Hyvien ja laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvitaan riittävästi ammattitaitoista ja motivoitunutta henkilöstöä. Viimeisessä työhyvinvointikyselyssä saatiin varsin hyvä tulos, mutta onkohan kaikki sitä mitä kysely kertoo? Henkilöstön kuulemisissa on tullut selkeästi esille puutteita ja epäkohtia organisaation toiminnassa mm. pelolla johtamista on ollut käytössä. Henkilöstö on erittäin sitoutunutta, motivoitunutta ja joustavaa. Jatkossa laadukkaiden kuntalaispalvelujen tuottaminen asettaa haasteita.

Vuoden 2021 tilinpäätös osoittaa ylijäämää noin 11 M€, mitä on pidettävä erittäin positiivisena asiana. Tulokseen on vaikuttanut monta tekijää mm. verotulojen kasvu noin 5,8 M€ edelliseen vuoteen verrattuna samoin kaupungin oma palvelutuotanto alitti annetun talousarvion 4,5 M€:lla. Taseessa ollaan nyt noin 23 M€ plussalla. Hyvä tulos antaa pohjaa tasapainoiseen taloudenpitoon. Jatkossakin menoja ja tuloja on seurattava aktiivisesti. Kulupuolella on kyllä haasteita mm. palveluverkoston sopeuttamistarve laskeviin oppilasmääriin jatkossa samoin jo valtuuston päättämät investoinnit lisäävät paineita kulupuolella. Talous on pidettävä tasapainossa, eikä taseeseen synnytetä alijäämää. Tavoitteiden asettelussa pitää kiinnittää enemmän huomiota selkeyteen ja mitattavuuteen. Laadullisia mittareita ja tavoitteita asetettaessa täytyy olla jatkossa selkeästi mitattava tavoite.

Kesäkuussa 2021 valittiin uusi valtuusto, jossa on kahdeksan jäsentä vähemmän kuin edellinen valtuusto. Valtuusto vahvisti kaudelleen strategian, joka toimii ohjeena valmistelussa ja päätöksenteossa. Tarkastuslautakunnan työskentely päästiin aloittamaan vasta lokakuussa johtuen valintapäätöksen viivästymisestä. Tarvitaan saumatonta yhteistyötä viranhaltijoiden ja päättäjien kesken, vain yhdessä ja yhteistuumin saadaan asioita vietyä eteenpäin kuntalaisten parhaaksi. Luottamus ja avoimuus ovat keskeisessä roolissa viranhaltijoiden/esittelijöiden ja päättäjien kesken asioita vietäessä sujuvasti eteenpäin. Toimitaan kuntalain ja hallintosäännön mukaan ja toisia kunnioittaen kaikessa päätöksenteossa.

Markku Nousiainen
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2021

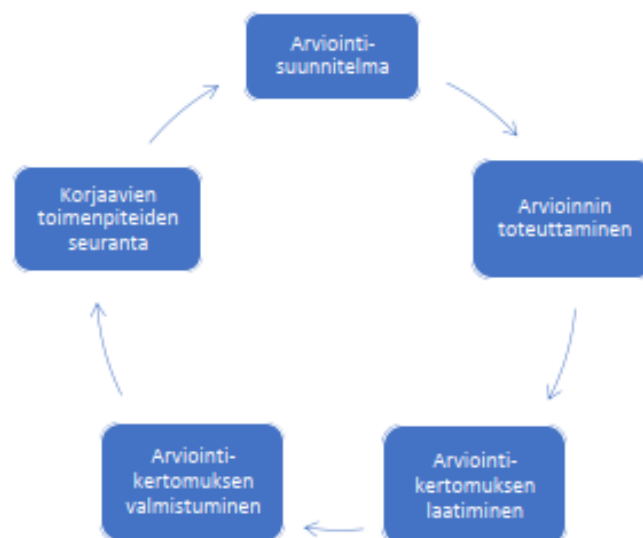
Tehtävät ja toiminnan tarkoitus

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Lisäksi lautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 49 §:n mukaan lautakunnan on lisäksi seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Lautakunnan on tehtävä tarvittaessa esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi ja huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lautakunnan on tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaavio 1. Arviointityön toteuttaminen.

Kokoonpano

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.10.2021 § 108 valinnut tarkastuslautakunnan valtuustokaudelle 2021-2025. Lautakunnassa on hallintosäännön mukaan 11 jäsentä, joista puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 31.12.2021

Nousiainen Markku, puheenjohtaja
Loikkanen Tuomas, varapuheenjohtaja
Kaksonen Kimmo
Käyhkö Anne
Loikkanen Marjut
Malinen Juho-Petteri
Mutikainen Jarmo
Nousiainen Marja Sisko
Nykänen Martti
Sallinen Leena
Sallinen Tuula

Varajäsenet

Kaukoranta Matti
Laurio Jukka
Koponen Arto
Kaskinen Anniitta
Honkanen Raili
Kosonen Lauri
Luukkanen Paavo
Jalvanti – Hannikainen Satu
Pölönen Kari
Virta Marianna
Verho Kati

Tarkastuslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sisäinen tarkastaja Päivi Matilainen.

Vuoden 2021 hallinnon ja talouden tarkastajana on toiminut valtuuston 24.6.2019 § 55 tilintarkastusyhteisöksi valitsema KPMG Julkistarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Elina Hämmäläinen.

Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta

Tarkastuslautakunta on työskennellyt vuosille 2021 – 2024 laatimansa arviointisuunnitelman ja tarkennetun vuoden 2021 työohjelman mukaisesti. Vuoden 2021 arviointityön valmistelua varten tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2021 aikana ja yhdeksän kertaa vuoden 2022 aikana.

Tarkastuslautakunta on työssään ottanut huomioon lautakunnan jäsenten mahdolliset sidonnaisuudet ja esteellisyydet. Sidonnaisuuksia on käsitelty lautakunnan kokouksissa tarvittaessa ja ne on merkitty pöytäkirjaan. Esteelliset jäsenet eivät ole osallistuneet ko. asioiden käsittelyyn.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston vuoden 2021 hyväksymään talousarvioon ja kaupunginhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen. Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintaan pöytäkirjojen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pyytämiensä selvitysten avulla. Tämän arviointikertomuksen laatimista varten tarkastuslautakunta on kokouksissaan syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana kuullut kaupunginjohtajaa, sivistystoimenjohtajaa, vapaa-aikapäällikköä, varhaiskasvatuspäällikköä, kulttuurijohtajaa, pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja, työsuojelupäällikköä, sisäistä tarkastajaa sekä kaupungin omistamien konserniyhtiöiden yhtä toimitusjohtajaa.

Vuoden 2021 arvioinnin painopisteenä on ollut sivistystoimiala.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle 20.1.2022 ja 31.5.2022 sopimuksen mukaisesti. Tilintarkastajan tarkastussuunnitelma on käsitelty lautakunnan kokouksessa 21.10.2021.

Tilintarkastaja on antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen 31.5.2022. Tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaisia kuntalain 125 §:n 2. momentissa tarkoitettuja muistutuksia, joiden johdosta tarkastuslautakunnan olisi tullut ryhtyä ko. pykälän 3. momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

3. VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA ESITETTYJEN HA- VAINTOJEN KÄSITTELY

Kaupunginvaltuusto merkitsi 21.6.2021 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2020 ja päätti pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kaupunginhallitus 28.6.2021 antoi päätösoitteeseen tiedoksi ja toimenpiteitä varten talousjohtajalle. Talousjohtaja on pyytänyt ja saanut 16.8.2021 mennessä toimialoilta/tulosalueilta vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa esittämiin kysymyksiin.

Kaupunginvaltuusto merkitsi 11.10.2021 tiedoksi arviointikertomuksessa 2020 esille tuotuihin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet. Tarkastuslautakunta käsitteli 25.11.2021 kokouksessa vuoden 2020 arviointikertomukseen annettuja vastineita.

Vuoden 2020 arviointikertomuksen vastineita koskevan tarkastelun tavoitteena ei ole käsitellä yksityiskohtaisesti jokaista annettua vastinetta. Tavoitteena on nostaa esiin tarkastuslautakunnan tekemiä keskeisiä huomioita, joihin lautakunnan mielestä tulee edelleen kiinnittää huomioita.

Arviointikertomuksen vastineet 2020	Tarkastuslautakunnan huomio saadusta vastineesta.
<p>Keskushallinnon henkilöstömäärä on alimitoitettu, mikä on riski palvelujen järjestämiselle ja tuottamisella. Henkilöstömäärämuutos keskushallinnossa ajalla 2013 - 30.6.2021 on -21.</p>	<p>Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että keskushallinnossa ja toimialoilla on tiedostettu henkilöstömäärän alimitoitus ja resurssivajeen aiheuttamat riskit ja vaikutukset koko henkilöstöön.</p>
<p>Sairauspoissaolot keskushallinnon toimialalla olivat henkilömitoituksesta huolimatta alhaisimmat verrattuna muihin toimialoihin. Keskushallinnossa 9,72 k pv/htv, kun ne kaupungissa keskimäärin olivat 16,1 pv/htv.</p>	<p>Esimerkiksi sivistystoimenjohtajalla ja varhaiskasvatuspäälliköllä ei ole ollut riittävästi työaikaa käytettävissä muiden työtehtävien vuoksi lapsivaikutusten arviointimallin laatimiseen.</p>
<p>Sivistystoimen koulutoimen hallinnon henkilöstörakenne on toiminnan volyymin kannalta riittämätön. Tämä on näkynyt työn kuormituksessa ja riittämättömänä aikaresurssina tehtävien hoitamiseen. Henkilöstölle on kertynyt paljon ylitöitä ja asioiden valmisteluun sisältyy kasvava määrä riskejä, saadaanko asiat valmisteltua aikataulussa. Tämä näkyi kaupungin henkilöstökyselyssä sivistystoimen hallinnon kohdalla.</p>	<p>Tarkastuslautakunta kantaa huolta laadukkaiden kuntalaispalveluiden järjestämisestä sekä henkilöstön työhyvinvoinnista ja työsäjäksämisen parantamisesta. Lautakunnan mielestä kaupungissa tulee edelleen kiinnittää huomiota henkilöstömäärän riittävyyteen.</p>

Tarkastuslautakunta toteaa, että lautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin oli esitetty enimmäkseen hyviä ja perusteltuja vastauksia.

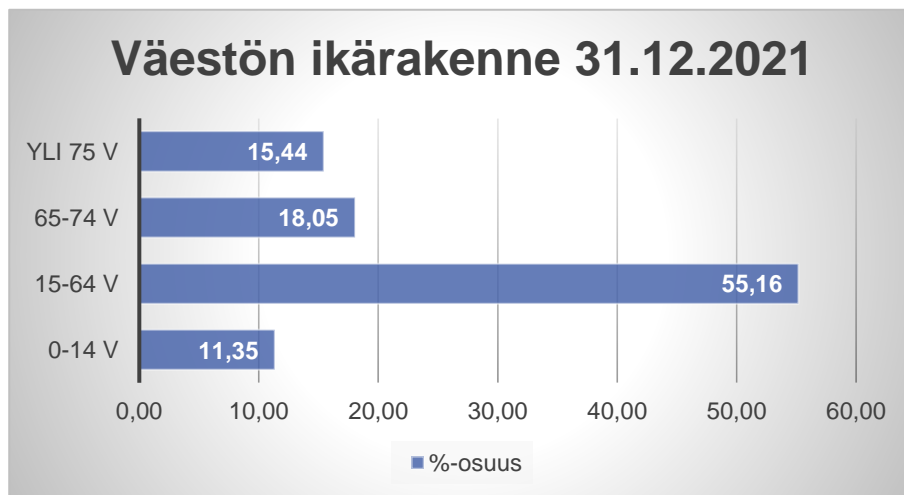
4. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA

Väestö

Savonlinnan väkiluku vuoden 2021 lopussa oli 32 551 henkilöä, muutosta edelliseen vuoteen -111 henkilöä (muutos -0,3 %). Vuosien 2019 ja 2020 muutos oli -0,9 %.

Kaupungin nettomuutto vuonna 2021 oli +220 henkilöä, kun vuonna 2020 luku oli +14 ja vuonna 2019 -283.

Alla taulukossa on kuvattu Savonlinnan kaupungin väestön ikärakenne 31.12.2021.

Taulukko 1. Väestön ikärakenne 31.12.2021

Alueemme väestön kokonaiskehitykseen vaikuttaa edelleen negatiivisesti syntyvyyteen nähden korkea kuolleisuus.

Työllisyys

Työllisten määrä Savonlinnassa vuoden 2021 lopussa oli 13 834, jossa on laskua edelliseen vuoteen 439, (muutos -3 %). Savonlinnan työttömyysaste joulukuun lopussa oli 13 %, kun se vastaavana ajankohtana vuonna 2020 oli 14,5 %.

Savonlinnan kaupunki hyväksyttiin työllisyyden kuntakokeiluun 2021-2023 ja se käynnistyi maaliskuussa. TE-toimistolta siirtyi 1630 asiakasta.

Kaupungin työllisyyspalvelut ovat yhdessä muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa panostanut pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Vuoden 2021 aikana kaupunki työllisti palkkatuella 229 henkilöä. Kelan työmarkkinatukimaksuosuus kasvoi 13 % ja kaupunki maksoi valtiolle takaisin noin 2,8 M€. Syynä tähän oli covid-19-pandemiasta johtuvat lomautukset ja yrittäjiä koskevat erityisjärjestelyt.

Elinkeinoelämä ja koulutus

Vaikka covid-19-pandemia jatkui ja oopperajuhlat peruuntuivat jo toisena vuonna peräkkäin, Savonlinnan matkailukesä vuonna 2021 oli onnistunut. Kaupungissa järjestettiin kuitenkin paljon erilaisia tapahtumia, joita kaupunki tuki rahallisesti. Kulttuuripääkaupunkihanke loi positiivisen mielikuvan ja Savonlinna olikin kesäkauden suosituin kotimainen matkakohde.

Edunvalvontaa toteutettiin mm. seuraavien asioiden osalta: Savonlinnan keskussairaalan jatkuminen yhteispäivystyssairaalana, Savonlinnan Teknologiapuiston laajennushanke, henkilöliikenteen turvaaminen raide- ja linja-autoyhteyksissä Savonlinnan alueella ja valtatie 14 kehittämishankkeen saaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

Lentoliikenne kilpailutettiin ja Transaviabaltika aloitti lennot lokakuussa 2021 välillä Savonlinna – Helsinki – Savonlinna.

Charter-lentoyhteyksien aloittamisesta Savonlinna-Frankfurt-välille on neuvoteltu sopimus, mutta lentoja ei vielä covid-19-pandemiasta johtuen ole pystytty aloittamaan.

Koulutuksen ja osaamisen kehittämisessä tehdään vahvaa yhteistyötä Samiedun, Xamk:n ja Aalto-yliopiston kanssa: esimerkkeinä työelämälähtöinen rekrytointipilotti Samiedun ja Norelco Oy:n kanssa, sähköautomaatioinsinöörikoulutuksen vakinaistaminen Xamk:n koulutusohjelmiin sekä yliopiston professuurin käynnistyminen.

Jokainen peruskoulun keväällä 2021 päättänyt koululainen sai jatko-opiskelupaikan toiselta asteelta, mitä tarkastuslautakunta pitää erittäin hyvänä asiana.

5. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Tässä luvussa käydään läpi asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista yleisesti sekä toimialoittain.

Savonlinnan kaupungin talous

Savonlinnan kaupungin vuonna 2013 alkanut talouden sopeuttaminen jatkuu edelleen ja vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman 2019 – 2022 hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti kaupungin talouden tasapainottamisesta, jonka aikana henkilöstömenoja ja toimintamenoja leikataan.

Kaupungin tilikauden tulos oli edellisvuoden tapaan ylijäämäinen. Vuoden 2021 ylijäämä noin 10,6 M€ on alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 8,9 M€ parempi. Taseessa oli 31.12.2021 ylijäämää reilut 23 M€.

Henkilöstökuluissa säästettiin vajaat 0,8 M€ ja kaupungin palvelujen ostot ilman sosiaali- ja terveystalouksia jäivät noin 1,2 M€ ja vuokratulot noin 0,1 M€ ja muut kulut noin 1,2 M€ alle muutetun talousarvion. Covid-19-pandemiasta johtuen lasten kotihoidon tuki alittui noin 0,3 M€. Aineet ja tarvikkeet ylittivät vajaat 0,4 M€ johtuen lämmitys- ja sähkölukujen nousemisesta.

Sosiaali- ja terveystalouksien ostot Sosterilta ylittivät noin 8,7 M€.

Tilikauden tulosta paransi muun muassa edelliseen vuoteen verrattuna 5,8 M€ suurempi verotulokeräys. Valtionosuustulot ylittivät alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 2,4 M€. Alhaisen korkotason ansiosta rahoitustuottojen ja -kulojen toteuma oli noin +1,1 M€. Alkuperäisessä talousarviossa nettomenoksi arviointiin -1,0 M€.

Covid-19-pandemiasta johtuvia valtionosuuksia kaupunki sai vajaat 0,9 M€. Lisäksi yhteisöveron jakoosuutta korotettiin määräajaksi 10 prosenttiyksikköä kompensoimaan koronaepidemian negatiivista vaikutusta kuntien verotuloihin.

Kaupungin lainakanta väheni edellisvuoteen nähden hieman yli 20 M€, ollen vuoden viimeinen päivä 96,7 M€. Lainamäärä oli 2 970 €/asukas. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna 606 €/asukas.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 416 €/asukas. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna vajaat 9 %.

Kaupungin takausvastuut vuoden 2021 lopussa olivat 17,3 M€, jossa laskua edelliseen vuoteen 1,4 M€. Kaupungin leasingvastuut vuoden 2021 lopussa olivat 11,5 M€, jossa lisäystä edelliseen vuoteen 2,5 M€.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä kaupunkikonsernin lainakannan kääntymistä laskuun.

Keskushallinto

Keskushallinnon tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, kehittämis-, elinkeino-, maaseutuelinkeino-, maaseutuhallinto-, talous- ja henkilöstö- sekä ict-palveluja.

Kaikki **keskushallinnon hallintopalveluille** asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt laajan hyvinvointikertomuksen ja asettanut painopisteet seuraavalle hyvinvointisuunnitelmalle. Uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021 ja kuntavaaleilla valituille luottamushenkilöille on järjestetty perehdytystä luottamustehtävien hoitamiseen. Uuden asianhallintajärjestelmän perehdytys ja käyttöönotto aloitettiin loppuvuodesta 2021.

Kehittämis- ja elinkeinopalvelut ovat asettaneet runsaasti erilaisia strategisia ja toiminnallisia tavoitteita. Osa tavoitteista on sellaisia, joiden arviointi on vaikeaa tai joihin kehittämis- ja elinkeinopalvelut eivät voi vaikuttaa.

Yhtenä toteutuneena tavoitteena oli omistaja- ja sukupolvenvaihdosten lukumäärä 20 kappaletta. Vuoden loppuun mennessä toteutuneita omistajavaihdoksia oli 28 kappaletta.

Matkailijamäärän kasvattaminen viidellä prosentilla toteutui, sillä kotimaan matkailijoiden määrä kasvoi edellisvuoteen vajaat 30 %, mutta ulkomaalaisten määrä väheni vajaat 10 %.

Kehittämis- ja elinkeinopalvelut olivat asettaneet samoja tavoitteita kuin toimialat. Näiden tavoitteiden toteutumista on käsitelty toimialojen osuuksissa.

Talous- ja henkilöstöpalveluiden tavoitteista pääosa toteutui; kaupungin taseessa on ylijäämää noin 23 miljoonaa euroa ja kaupungin omat palvelukustannukset eivät ylittäneet verrokkikuntien keskimääräisiä kustannuksia. Kunnallis- ja kiinteistöveroprosentteja ei tavoitteesta huolimatta korotettu eikä sosiaali- ja terveyspalvelujen ostomenojen osalta saavutettu asetettua tavoitetta. Konsernin velkamäärä euroa/asukas on kuitenkin valtakunnan keskiarvoa.

31.12.2021 keskushallinnon henkilöstömäärä oli 59 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan keskushallinnon henkilöresurssien riittävydestä.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen palvelualueeseen kuuluvat varhaiskasvatus, perusopetus ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus, muu koulutus sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.

Sivistystoimen lakisääteiset tehtävät liittyvät koulutukseen ja varhaiskasvatukseen sekä kulttuuri-, nuoris-, kirjasto- ja liikuntapalveluihin.

31.12.2021 sivistystoimialan henkilöstömäärä oli 730 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota sivistystoimialan henkilöstön jaksamiseen ja suureen työmäärään.

Kaikista kaupungin toimialoista koronapandemia kosketti vuonna 2021 eniten sivistystoimialaa.

Sivistyksen hallintopalveluille asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lähes kaikki. Koulutuspolku varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle toteutuu tavoitteen mukaisesti sekä yhteiset opinnot ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen välillä jatkuvat saman suuruisina aiempiin vuosiin verrattuna. Lapsivaikutusten arviointimalli on hyväksytty ja käsitelty asianomaisissa toimitelmissä.

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja varhaiskasvatuksen kustannukset ovat lähellä vertailukuntien keskimääräisiä hintoja.

Hallintopalveluiden tavoitteista ainoastaan LuMa-polun toiminnot eivät lisääntyneet, mutta tilanne on kehittynyt myönteiseen suuntaan.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksen mukaan Savonlinnan varhaiskasvatus ja sen osaava henkilöstö on sitoutunut toiminnallaan edistämään lasten hyvinvointia. Varhaiskasvatustoimintaa ohjaavat opetushallituksen laatimat varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Esiopetustoiminta on perusopetuslain alaista ja sitä määrittää seudullinen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Palvelujen järjestämisessä huomioidaan lasten määrän väheneminen.

Varhaiskasvatuksen toiminnallisina tavoitteina ovat olleet mm. perheiden kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen, perheiden hyvän arjen vahvistaminen ja varhainen puuttuminen. Tavoitteet ovat toteutuneet, minkä tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana.

Asiakkaille tehtiin laadun arviointikysely yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa ja siitä saadut tulokset olivat hyviä.

Päiväkotien täyttöasteessa ei päästy tavoitteeseen. Vuorohoitopäiväkotien täyttöaste vähentää entisestään tulosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatus Savonlinnassa on laadukasta ja perhekeskeistä.

Perusopetus ja iltapäivätoiminta

Savonlinnassa on 16 perusopetuksen koulua. Mertalan koulussa on luonnontieteellismatemaattinen luokka. Talvisalon koulussa on urheiluluokka ja koulu kuuluu Suomen olympiakomitean urheiluoppilaitosverkostoon. Musiikkiluokka toimintaa on Talvisalon koulun Heikinpohjan toimipisteessä sekä Mertalan koulussa. (www.savonlinna.fi)

Perusopetus perustuu valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan.

Pääosa toiminnallisista tavoitteista toteutui. Kouluterveyskyselyn mukaan raittiiden oppilaiden määrä on 2021 kouluterveyskyselyssä oli 58,8 %, joka on lähellä valtakunnan tasoa (60,7 %). Samassa kyselyssä koulussa ruokailevien määrä on kasvanut lähes 11 %, ollen nyt 83,2 %.

Kaikki iltapäivätoiminnan piirissä olevat lapset ovat saaneet iltapäivätoimintaan paikan, kun ryhmä on voitu perustaa.

Oppilasmäärien väheneminen huolestuttaa tarkastuslautakuntaa. Jo nykyisin opetuksen kustannuksista 60 % menee muuhun kuin opetukseen.

Tarkastuslautakunnan tietoon on tullut, ettei henkilökohtaisten avustajien/ koulunkäynnin ohjaajien määrä ole riittävä kouluissa. Aina ei myöskään oppilas ole avustajaa saanut, vaikka sitä olisi tarvinnut henkilökohtaisen opetussuunnitelman perusteella. Myöskään tieto avustajan tarpeesta ei ole välittynyt ajoissa siirryttäessä koulusta toiseen.

Opettajien täydenniskoulutuksia ei ole järjestetty vuosiin.

Tarkastuslautakunta on huolissaan opetuksen laadusta ja opetushenkilöstön jaksamisesta sekä ammattitaidon ylläpidosta.

Mikkelissä koululainen saa koko peruskoulun aikana noin yhden kuukauden ja Iisalmessa 3,5 kuukautta opetusta enemmän kuin Savonlinnassa. Tarkastuslautakunta on huolissaan tunti-kehyksen määrästä.

Tarkastuslautakunta pyytää sivistystoimea kiinnittämään jatkossa huomiota erityisen tuen tarpeessa oleviin oppilaisiin ja heidän koulunkäynnin järjestämiseen kaupungissamme.

Lukiokoulutus

Savonlinnassa toimii kaksi päivälukiota: Lyseo ja Taikkari. Savonlinnan lyseon lukio on yleislukio, jossa on tarjolla myös kilpaurheilun koulutusohjelma sekä tekniikan opintokokonaisuuksia. Savonlinnan Taidelukio on erikoislukio kuvataiteissa ja musiikissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on valinnut Taidelukion valtakunnalliseksi kuvataiteen kehittäjälukioksi. Lisäksi Savonlinnassa toimii aikuislukio. (www.savonlinna.fi)

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa heille jatko-opintojen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi lukiokoulutus tukee opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen.

Monipuolisen kurssitarjonnan ja lukioyhteistyön avulla tarjotaan laadukasta lukiokoulutusta nuorille sekä aikuisille. Lisäksi painotetaan erilaisten sähköisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja 2. asteen yhteistyötä.

Lukiokoulutukselle asetetut tavoitteet toteutuivat lähes kaikki. Koulutusta on kehitetty valtakunnallisten opetus- ja toteuttamissuunnitelmien mukaisesti ja kansainvälistä opiskelijavaihtoa on koronasta huolimatta toteutunut Erasmus-hankkeen kautta.

Eri koulutusasteiden yhteistyötä on toteutettu projektiviikolla korkeakoulujen kanssa ja toisen asteen yhdistelmäopintoja on suoritettu suunnitellusti.

Asiakastytyväisyyskyselyssä päästiin tavoitteeseen; keskiarvo 4,07, kun tavoite oli 4.

Muu koulutus

Muun koulutuksen tarkoituksena on tukea monimuotoista vapaan sivistystyön opetusta ja taiteen perusopetusta sekä tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Toiminnan painopistealueena on Savonlinnan tanssi- ja musiikkiopiston oppilaspaikkasopimuksen mukainen musiikin taiteen perusopetus. Lisäksi avustetaan taiteen perusopetusta sekä yleissivistävää opiskelua Linnalan Setlementti ry:lle ja Savonlinnan kesäyliopistolle.

Muulle koulutukselle asetettu tavoite toteutui; koulutuspolkuopiskelijoita oli 663. Talousarviossa muita osallistujia arvioitiin olevan 11 157, toteuma oli kuitenkin vain 57 % eli 6 357. Erityisesti kesäyliopiston osallistujien oli vain 23 % tavoitteesta.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimi edistää, tukee ja järjestää asukkaiden, yhteisöjen ja matkailijoiden tarpeista lähtevää monipuolista kulttuuritoimintaa sekä tarjoaa edellytyksiä kulttuurin ja taiteen harrastamiseen ja ammatin harjoittamiseen. Yhteistyötä tehdään kolmannen sektorin ja yrittäjien kanssa.

Kirjastotoiminnan tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Museotoiminta ylläpitää ja vahvistaa ymmärrystä kulttuuristamme, historiastamme ja ympäristöstämme. Maakuntamuseo edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu-toimintaa.

Covid-19-pandemia on rajoittanut tapahtumien järjestämistä ja toiminnan kehittämistä erityisesti kulttuurialalla. Kaikkia suunniteltuja tapahtumia ei voitu järjestää, mutta joitakin tapahtumia tarjottiin digitaalisina. Tapahtumiin osallistui noin 8 500 henkilöä, joka on 61 % tavoitteesta.

Osana kulttuuristrategian toteutusta järjestettiin ammattilaisille viisi luovien alojen foorumia, joista saatiin arvokasta tietoa Savonlinnan luovien alojen tilanteesta.

Savonlinnaa ei valittu Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026, mutta hankkeen seurauksena Savonlinna on osana Saimaan aluetta mukana kilpailussa, jossa valitaan vuoden 2024 Euroopan ruokamatkailun pääkaupunki. Kyseessä on kansainvälisesti arvostettu tunnustus, jonka keskiössä on ruokamatkailu, alueiden elinvoimaisuus sekä kansainvälinen yhteistyö ja näkyvyys.

Riihisaaren museorakennuksen peruskorjaus ja muutto uusiin tiloihin toteutui tavoitteiden mukaisesti ja museo avattiin yleisölle 1.6.2021. Koronatilanne ja remontti vähensivät kävijämäärää reilulla 400:lla verrattuna edellisvuoteen. Tavoitteesta jäätin lähes 50 %. Museo oli suljettuna puolet vuodesta remon-tin vuoksi.

Kirjastossa ei päästy kävijä- ja lainausmäärien kasvuun, vaikka Punkaharjulla ja Kerimäellä otettiin käyttöön omatoimikirjastot ja Savonrannalla lainaus- ja palautusautomaatti. Syynä tähän oli se, että covid-19-pandemiasta johtuen kävijämäärät vähenivät kaikissa kirjastoissa sekä omatoimipalvelut olivat kuukauden poissa käytöstä. Kirjaston kävijämäärä jäi vajaaseen 70 %:iin tavoitteesta, mutta lainamäärissä päästiin 90 %:iin.

Kokonaan tavoitteeseen päästiin ainoastaan Kaikukorttien käytön määrässä, joka kasvoi uuden koh-teen, PikkuSaimaan myötä.

Tarkastuslautakunnan mielestä omatoimikirjastojen myötä palvelut ovat laajentuneet ja kehittyneet. Kaikissa Savonlinnan kirjastoissa asiakkaita palvellaan asiantuntevasti ja laadukkaasti.

Kirjastoauton toiminnan jatkuminen koetaan hyvänä asiana.

**Millä tavalla kulttuurijohtajan toimiminen myös kirjastonjohtajana on tarkoituksenmukaista ja tu-
loksellista, kun kulttuuri on nostettu tärkeäksi elinvoimatekijäksi?**

**Tarkastuslautakunta kantaa huolta kirjastopalveluiden jatkuvasta henkilöstövajauksesta. Pysty-
täänkö nykyisellä henkilöstöresurssilla takaamaan laadukkaat ja asiantuntevat palvelut?**

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluiden tehtävä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa. Kuntalaisten liikuntaa mahdollistetaan myös tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa myös erityisryh-
mät huomioiden. Painopistealueena on nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja elämänhallinnan tuke-
minen.

Vapaa-aikapalveluiden käyttäjille tehtiin asiakastytyväisyyskysely, jossa vastausten keskiarvossa päästiin asetettuun tavoitteeseen 3,86 (3,5). Liikunta- ja virkistyspaikkoja kunnostettiin suunnitelman mukaisesti.

Nuorisotilojen aukioloaikoja on vakiinnutettu ja jalkautuvaa nuorisotyötä on lisätty. Etsivän nuoriso-
työn tavoitteena oli tavoittaa vähintään 230 syrjäytymisuhassa olevaa nuorta. Heistä tavoitettiin 178,
lisäksi kontakti saatiin 36 nuoreen. Jalkautuvaa nuorisotyötä on toteutettu systemaattisesti ja Walkers-
matkailuauto Norppa on otettu tähän käyttöön. Covid-19-pandemian vuoksi päihdeaiheisiin vanhem-
painiltoihin ei osallistuttu.

Nuorisoverstaalla oli tavoitteena vähintään 90 palvelujaksoa, joita toteutui vain 41. Syynä tähän on co-
vid-19-pandemia sekä kuntakokeilun painopiste sijoittaa nuoria yrityksiin.

Nuorten vaikuttamismahdollisuudet ovat lisääntyneet; heitä on kuultu esimerkiksi strategian valmiste-
lussa aikaisempaa enemmän. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat osallistuvat kaupungin eri toimieli-
mien kokouksiin. Nuorten mielestä he oppivat tärkeää vaikuttamista kuntapolitiikassa sekä saavat vai-
kutteita omaan päätöksentekoon nuorisovaltuustossa.

Vapaa-aikapalvelut ovat todenneet, että nuorisotilojen auki ollessa häiriökäyttäytyminen on vähentynyt. Tarkastuslautakunta suosittelee vapaa-aikapalveluja kiinnittämään huomiota käyttäjien vähäisyyteen, aukioloaikoihin sekä tilojen markkinointiin nuorien seuraamisessa kanavissa.

Tekninen toimiala

Tekninen toimiala huolehtii kaavoituksesta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, aravalain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä, tiepalveluista, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, vesihuoltolaitoksista, toimitilapalvelusta sekä ruoka- ja siivouspalveluista. Logistiikkayksikkö suunnittelee ja kilpailuttaa kaupungin vastuulla olevaa henkilöliikennettä. Hankintayksikkö opastaa ja kilpailuttaa hankintalain mukaista tavara- ja palveluhankintaa yhteistoiminta-alueellaan.

31.12.2021 teknisen toimialan henkilöstömäärä oli 294 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Hallintopalvelut

Teknisen toimialan hallintopalveluiden tavoitteena oleva aktiivinen ja ennakoiva viestiminen ja tiedottaminen hankinnoista toteutui osittain. Hankintasuunnitelmat on laadittu ja päivitetty, mutta niiden julkaisua verkkosivuille ei ole ehditty resurssisyistä tekemään. Joukkoliikenteelle asetetut tavoitteet toteutuivat niin ikään osittain, sillä digitaalisia palveluja on kehitetty. Opiskelijoille kehitettiin mobiililippu, mutta yhdistelmälippua ei koronasta johtuen ole toteutettu. Kaupunkialueen paikallisliikenteen reaaliaikainen seuranta toteutettiin yhteistyössä liikenteenharjoittajan kanssa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden keskeisin tehtävä on kaupungin Kelan työmarkkinatuen maksuosuuslistan lyhentäminen sekä listalla olevien asiakkaiden palvelutarpeen arviointi, palveluneuvonta ja eteenpäin ohjaus työllistymiseen. Tulosalueelle on varattu määräraha kolmannen sektorin kohdeavustuksiin.

Kaupungin oman palkkatukityöllistämisen tehtävänä on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen mm. kuntouttavan työtoiminnan avulla. Työllisyys Hankkeiden avulla pyritään kehittämään uusia toimintamuotoja työttömänä olevien henkilöiden aktivoimiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Nuorten Ohjaamo on matalan kynnyksen paikka, jossa alle 30-vuotias nuori saa maksutonta apua ja tukea kysymyksiinsä.

Maahanmuuttajapalvelut huolehtivat ulkomaalaistaustaisten Savonlinnan seudulla asuvien henkilöiden ohjauksesta, neuvonnasta ja käytännön tuesta arkielämään liittyvissä asioissa sekä alueella asuvien

oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kotoutumisen tukemisesta yhdessä moniammatillisen verkoston kanssa.

Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi maaliskuussa 2021. Kaupunki työllisti noin kaksinkertaisen määrän tavoitteeseen verrattuna työttömiä kaupungin eri toimialoille, vaikka velvoitetyöllistettävien määrässä ei päästy tavoitteeseen.

Savonlinnan työttömyysprosentin pienenemisessä ei päästy tavoitteeseen (tavoite 5 %, toteuma 3,7 %) ja kaupungin Kelan työmarkkinatuen maksuosuus kasvoi 13 %, vaikka tavoite oli pienentää osuutta 5 %. Syynä tähän oli covid-19-pandemiasta johtuvat lomautukset ja yrittäjiä koskevat erityisjärjestelyt.

Työpaja Telakan toimintaa hajautettiin tavoitteen mukaisesti niin, että vammaispalvelun asiakkaat ja pitkäaikaistyöttömät ovat eri yksiköissä. Toiminnan kehittäminen ei edennyt, mutta Työpaja Telakalla aloitettiin valmistelut siirtymisestä osaksi hyvinvointialuetta.

Tavoitteena ollut 50 henkilön siirtyminen palkkatukijakson jälkeen töihin avoimille markkinoille tai opiskelemaan ei täysin toteutunut, vain 32 henkilöä siirtyi avoimille työmarkkinoille.

Työllisyyspalvelut jakoivat avustusta seitsemälle eri järjestölle kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen. Asiakkaita oli 123 henkilöä. Tavoitteena oli 100 henkilöä.

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalue huolehtii katujen, kevyen liikenteen väylien, puistojen ja torien suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kestävästä kehityksen periaatteet, turvallisuus ja viihtyvyys huomioiden.

Tavoitteiksi oli asetettu katujen, kevyenliikenteen väylien ja katusiltojen saneeraukset sekä puistojen, leikkikenttien ja uimarantojen perusparantamista ja kunnossapitoa varattujen määrärahojen puitteissa samoin kuin katujen, jalkakäytävien ja kevyenliikenteen kohteiden päällystäminen päällystysohjelmaan varattujen määrärahojen puitteissa. Tavoitteet toteutuivat joko kokonaan tai osittain.

Katuvaloverkoston saneerausta jatkettiin mm. korjausvelan vähentämiseksi ja tavoitteeseen päästiin osittain. Tarkempia tavoitteita ko. kohteelle ei oltu asetettu. Korjausvelkaselvityksen perusteella pelkästään päällystettyjen katujen korjausvelka oli noin 4,8 M€ ja korjausvastuu noin 11 M€. Nykyisillä vuotuisilla investointimäärärahoilla korjausvelan taittamiseen kuluu noin 10 vuotta.

Kunnallisteknisten palveluiden investointimäärärahojen ja resurssien korottamiselle on vuosi vuodelta enemmän paineita, koska korjausvelan määrä ei infrapuolella kokonaisuudessaan ainakaan tule vähemmään vaan päinvastoin kasvamaan.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelujen päämääränä on aikaansaada sellainen yhdyskuntarakenne ja tonttitarjonta, jotka luovat edellytyksiä monipuoliselle elinkeinoelämälle, ympärivuotiselle matkailulle, viihtyisälle asumisympäristölle toimivine lähipalveluineen sekä luoda puitteita turvallisten ja sujuvien liikenneyhteyksien myöhemmälle suunnittelulle eri käyttäjäryhmille.

Loma-asuntojen käyttötarkoituksen muutoksia vakituisiksi asuinrakennuksiksi on edistetty niin, että vuosina 2021 ja 2022 lupamaksu on 100 euroa/lupa. Lisäksi rakentamiseen liittyviä poikkeamislupamaksuja on alennettu 50 %.

Kaikki maankäyttöpalveluiden asettamat tavoitteet toteutuivat: Savonlinnan strateginen yleiskaava vuoteen 2040 eteni tavoitteen mukaisesti hyväksymiskäsittelyyn, kaupunkikeskustan kaupallinen ympäristö sekä keskustan liikenneturvallisuus on otettu tehdyissä selvityksissä huomioon sekä on osallistuttu asiantuntijana kaupunkikeskustan ja taajamien kehittämis- ja suunnitteluhankkeisiin. Lisäksi kaupunkimallia on hyödynnetty kaupungin omissa kaavahankkeissa ja Itäväylän yrityspuiston asemakaavan päivitys on hyväksymiskäsittelyssä.

Kaupunkikeskustan ja taajama-alueiden asemakaavoja on päivitetty ja päivittämistarpeessa olevien asemakaavojen määrä laskee.

Matkailuverkoston ja matkailun ympärivuotisuuden kehittämiseen on osallistuttu mm. laatimalla Lehtiniemen matkailun yleissuunnitelma sekä on osallistuttu matkailuhankkeisiin asiantuntijana. Ympäristöministeriö on tehnyt syyskuussa 2021 päätöksen, jolla Savonlinnan kaupungin hakemuksesta perustettiin maankäyttö- ja rakennuslain 68 §:ssä tarkoitettu kansallinen kaupunkipuisto. Päätöksestä on valitettu Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, joten se ei ole vielä lainvoimainen.

Poikkeamislupahakemuksia myönnettiin suuri määrä, 16 kappaletta, kun tavoite oli 10. Kaikki hakemukset olivat vakituisen asumisen käyttötarkoituksen muutoksia.

Tarkastuslautakunta toteaa, että maankäyttöpalveluiden tavoitteet ja mittarit on asetettu hyvin ja niihin on päästy.

Toimitilapalvelut

Toimitilapalveluiden tehtävänä on tuottaa rakennusten käyttäjille keskitetyt kiinteistöpalvelut sekä ruoka- ja siivouspalvelut. Asuntotoimi tekee asukasvalinnat kaupungin suoraan omistamiin vuokra-asuntoihin sekä valvoo vuokrataloyhtiöiden asukasvalintoja.

Toimitilapalveluiden tavoitteet toteutuivat suurimmalta osin; liikuntatiloja on kunnostettu määrärahojen puitteissa ja koulu- ja varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkotyöryhmä aloitti toimintansa. Selvitys valmistuu keväällä 2022. Kiinteistöjen ylläpitokustannuksia on pyritty alentamaan erilaisilla korjaustoimilla, esimerkiksi sisäilmaongelmia on pystytty parantamaan. Uudiskohteisiin on pyritty hankkimaan uusiutuvia energiamuotoja, mm. maalämpöä. Tilojen kuntotaso on tavoitteen mukainen, sillä rakennuksia ei ole jouduttu asettamaan käyttökieltoon.

Tanhuvaarassa on hyvä jalkapallohalli, jonka käyttöönotossa on ollut ongelmia. Tarkastuslautakunta on saanut selvityksen Tanhuvaaran jalkapallohallin nykytilanteesta ja seuraa prosessin etenemisestä.

Tarkastuslautakunta tutustui uuteen Nätkin kouluun lautakuntatyön aluksi 25.11.2021. Koulu aloitti toimintansa syksyllä 2021 alkuperäisestä tavoitteestaan myöhässä. Koulussa on aloittamisen jälkeen todettu rakennusteknisiä puutteita, jotka takuukorjataan 30.6.2022 mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että koulu on nykyaikainen, opiskelua kannustava oppimisympäristö.

Tarkastuslautakunnan tietoon on tullut, ettei toimitilapalvelut kohtele kaikkia järjestöjä tasapuolisesti kokoustilojen vuokrissa. Lautakunta toivoo asiasta selvityksen.

Savonlinnan Vesi

Savonlinna Vesi huolehtii toiminta-alueellaan asiakkaittensa vesihuollon järjestämisestä: talousveden tuotannosta ja jakelusta sekä jäteveden käsittelystä ja puhdistuksesta. Lisäksi Savonlinnan Vesi huolehtii kaupungin hulevesiverkostosta.

Tilinpäätöksen mukaan vuodelle 2021 oli asetettu ainoaksi tavoitteeksi vesistön veden laadun säilyminen erinomaisena. Puhdistettujen jätevesien vaikutus purkuvesistöön ei ole merkittävää ja veden laadussa ei ole todettu merkittäviä muutoksia aikaisempaan.

Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan verkostojen mittavasta korjausvelasta. Mikäli vuosien 1950 – 1979 aikana rakennetut verkostot saneerataan täydellisesti, on saneerausvelka 25,4 M€. Lisäksi on huomioitavaa, että 1980-luvulla rakennetut verkostot saavuttavat kohta 40 vuoden iän, jolloin saneerausvelan määrä kasvaa huomattavasti.

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista siten, että rakentaminen täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset sekä kehittää ja ylläpitää rakennusvalvonnan toimintoja osana rakentamisen kokonaisuudesta kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Rakennusvalvonnalle asetetut tavoitteet toteutuivat. Rakennusjärjestystä on päivitetty ja sähköistä lupajärjestelmää on kehitetty. Pääsääntöisesti luvat haetaan lupapiste.fi -palvelun kautta ja muutamat paperihakemukset muutetaan sähköiseen muotoon rakennusvalvonnan toimesta.

Ympäristönsuojelupalvelut

Ympäristönsuojelupalveluiden tehtävänä on valvoa ja edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua kaupungissa lakien ja niiden perusteella annettujen säädösten mukaisesti.

Ympäristönsuojelupalveluille asetetut tavoitteet toteutuivat. Kestävän kehityksen ohjelma on laadittu ja se hyväksytään alkuvuodesta 2022. Saimaan lisäämistä Unescon maailmanperintöluetteloon on edistetty ja asia ratkaistaan todennäköisesti vuonna 2024. Pintavesien laatu on Savonlinnassa valtaosin erinomainen tai hyvä.

Ympäristönsuojelumääräysten kokonaisuudistus toteutettiin ja uudet määräykset tulivat voimaan 1.10.2021.

Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asettaa tavoitteet myös konserniyhteisöille. Konsernin toimintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje, joka on päivitetty vuonna 2018.

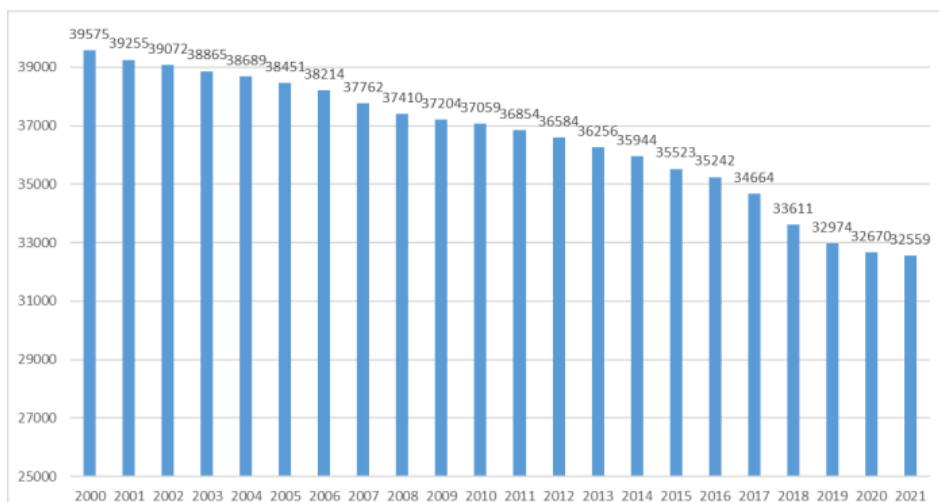
Tilinpäätöksessä tarkastuslautakunnan huomio kiinnittyi erityisesti seuraaviin konserniyhtiöihin, joiden toimitusjohtajaa lautakunta kuuli.

Savonlinnan Vuokratalot Oy

Savonlinnan Vuokratalot Oy vuokraa omistamiansa huoneistoja niitä tarvitseville. Yhtiön pääteemana viime vuosina on ollut talouden tervehtyttäminen, ensisijaisesti tyhjien asuntojen vähentäminen kiinteistöjä purkamalla.

Vuoden 2021 aikana on purettu kaksi kerrostaloa ja kaksi rivitaloa. Lisäksi on päätetty purkaa 95 asuntoa, joista osa puretaan vuoden 2022 aikana. Edelleen yhtiöllä on noin 280 tyhjää asuntoa. Vuoden 2021 tilikauden tulos on -0,93 M€. Syynä negatiiviseen tulokseen ovat purkukohteiden alaskirjaukset. Vuokratalojen asunnot painottuvat kaupungin laiduille, ja ovat myös vanhentuneita.

Suurin kysyntä vuokra-asunnoista on keskikaupungilla, joka asettaa haasteita vääristyneen asuntokannan korjaamiseen. Asuntojen käyttöaste on parantunut; koko vuoden tasolla käyttöaste oli 76 %, loppuvuonna noin 80 %.

Taulukko 2. Väestön kehitys Savonlinnassa 2000 – 2021

Savonlinnaan muuttaville työntekijöille on jatkuvasti voimassa kampanja, jossa vuokria alennetaan ensimmäisen asumisvuoden aikana.

Savonlinnan Vuokratalot Oy on käynnistänyt Senioritalon suunnittelun, johon Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on tehnyt myönteisen päätöksen erityisryhmien investointiavustus- ja korkotukilainavarauksesta.

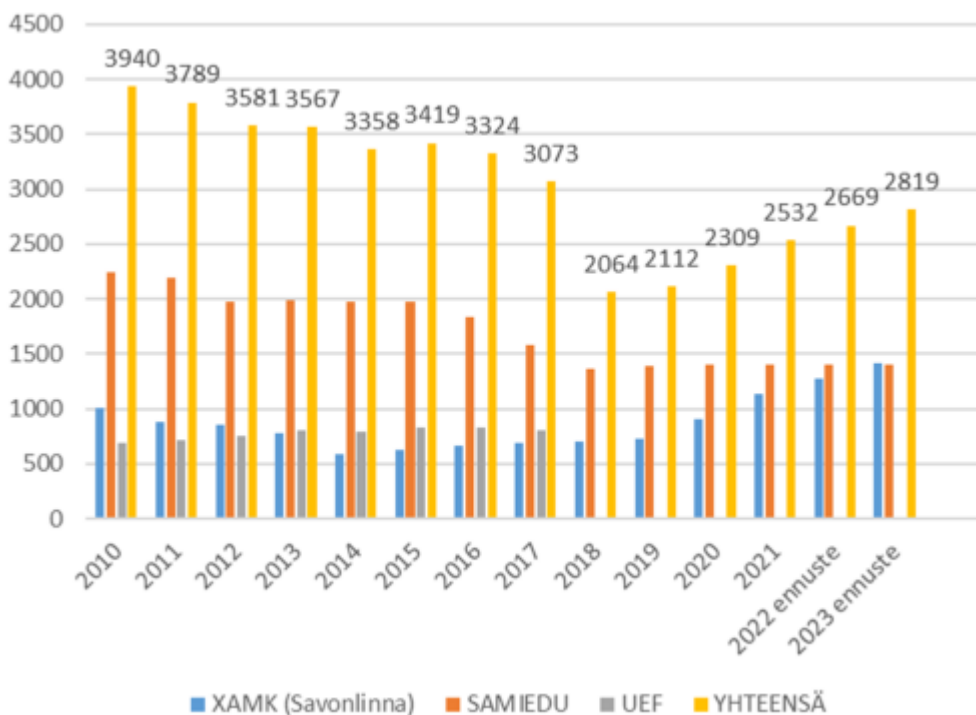

Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy

Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy vuokraa edelleen opiskelijoille ja heidän perheilleen omistamiaan huoneistoja sekä kesäaikaan huoneistoja kesähotellikäyttöön.

Tilikauden tulos vuonna 2020 oli noin -1,3 M€. Vuoden 2021 tulos on noin 127 000 €. Opiskelija-asunnot on toteuttanut vapaaehtoista yrityssaneerausohjelmaa suunnitelman mukaisesti ja viimeiset ohjelman kaksi kohdetta on purettu ja yhtiön taloudellinen asema on kääntynyt selvästi parempaan suuntaan. Tähän mennessä kahdeksan kohdetta on purettu ja kaksi myyty. Jäljellä jäävien opiskelija-asuntojen ikä (35 vuotta) on selvästi yli valtakunnallisen keski-ikä (noin 22 vuotta).

Käyttöaste on noussut loppuvuodesta 90 %:iin.

Taulukko 3. Opiskelijamäärien kehitys Savonlinnassa 2010 - 2023

Valtio on tukenut merkittävästi em. yhtiöiden tervehdyttämistä, sillä se on myöntänyt erilaisia avustuksia ja akordeja vuosien 2017 – 2021 aikana vajaat 11 M€.

Kaupungin vastaava osuus on ollut vajaat 2,1 M€.

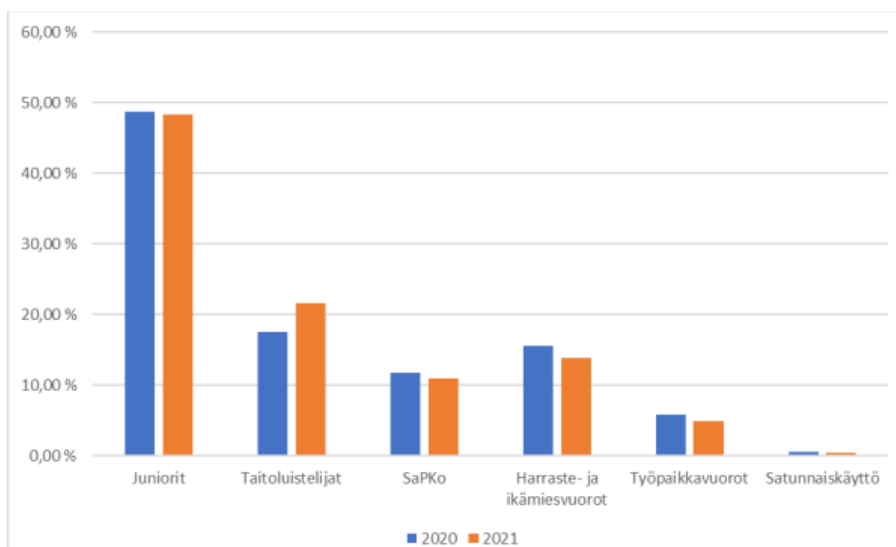

Savonlinnan Jäähalli Osakeyhtiö

Yhtiö omistaa harjoitusjäähallin ja vuokraa kilpahallia kaupungilta. Toiminnallisena tavoitteena oli vähentää talouden osalta nollatulos.

Tilikauden tulos oli reilut 8 000 euroa ylijäämäinen, vaikka yhtiö kärsi todella paljon covid-19-pandemian aiheuttamista toiminnan rajoituksista. Jäähalli on ollut joko suljettuna tai myynti on ollut rajallista käyttörajoituksista johtuen. Suurin osa hallien laskutuksesta tulee junioritoiminnasta. Kaupungin myöntämällä vuokranalennuksella on pystytty kompensoimaan menetettyjä tuloja.

Hallien uusittu varausjärjestelmä ja led-valaistukseen siirtyminen ovat antaneet säästöä.

Taulukko 4. Jäähallin laskutusasiakkaat käyttäjärühmittäin

Savonlinnan Hankekehitys Oy

Yhtiö toteuttaa kaupungin elinkeinopoliittisia kehittämishankkeita. Hankkeet pohjautuvat kaupungin strategiaan. Vuoden 2021 tilikauden tulos oli noin 90 000 €. Covid-19-pandemia on vaikuttanut myös hankekehityksen toimintaan.

Covid-19-pandemia on vaikeuttanut jonkin verran maan rajoja ylittävien hankkeiden toteutusta. Niitä on kuitenkin alustavasti valmisteltu ja yhteistyöverkostoja on käynnistetty, mutta tulevaisuus on avoinna Ukrainan tilanteen vuoksi.

Kotimaan hankkeita on viety eteenpäin, yhdeksässä talousarviossa olleessa hankkeessa ei kuitenkaan tehty toimenpiteitä vuonna 2021.

Savonlinnasali Oy

Savonlinnasali Oy vuokraa ja ylläpitää Savonlinnasalin tiloja Savonlinnan Seudun Teatteriyhdistyksen ja ravintolatilojen vuokralaisten käyttöön. Toiminnallinen tavoite, ylläpidosta huolehtiminen ja vuokrausasteen pitäminen 100 %:ssa, toteutuivat.

Yhtiön toiminta on toimitusjohtajan mukaan vakaata, mutta kiinteistön ikä ja tarvittavat tulevat korjaukset vaativat jatkossa rahoitusta.

6. INVESTOINNIT

Alkuperäisen talousarvion mukaiset investoinnit (brutto) olivat noin 34,6 M€. Kaupunginvaltuuston muutosten jälkeen määrärahaa oli noin 29 M€. Tilinpäätöksen mukaan investointeihin käytettiin vuonna 2021 noin 16,9 M€.

Suurimpia investointeja oli Savonlinnan paloaseman suunnittelu ja rakentaminen (2,2 M€), Punkasalmen koulun suunnittelu (0,3 M€), Nätkin koulu (0,4 M€), Päiväkoti Vekkulan keittiöremontti ja tilamuutokset (0,3 M€). Savonlinnan Vesi käytti investointeihinsa noin 4,6 M€, johon sisältyy mm. Kuhasalmen pohjavedenkäsittelylaitoksen valmistuminen ja Suutarniemen kunnallistekniikan rakentaminen.

Teknisellä toimella liikenneväyliin käytettiin rahaa noin 2,3 M€ ja kaluston nettoinvestoinnit olivat noin 0,6 M€.

7. HENKILÖSTÖ

Yleistä

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä lisääntyi vuoden 2021 aikana vajaat 49 henkilötyövuotta ja henkilöstökulut nousivat edellisvuoteen verrattuna 2,7 M€. Vuosina 2019 – 2020 toteutunut henkilöstökulujen lasku 1,7 M€ taittui ja vuosina 2019 – 2021 henkilöstömenot ovat kasvaneen noin 1 M€.

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.2021 (pl. työllistetyt työntekijät)

	Keskushallinto	Sivistystoimiala	Tekninen toimiala	Koko kaupunki
Vakinaiset	47	583	273	903
Määräaikaiset	12	147	21	180
Yhteensä	59	730	294	1083

(Tilinpäätös 2021)

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä 31.12. vuosina 2013–2021 (pl. työllistetyt työntekijät)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muu- tos
Vakinaiset	1138	1122	1073	992	907	900	911	926	903	-23
Määräaikaiset	229	192	197	201	181	182	137	142	180	38
Yhteensä	1367	1314	1270	1193	1088	1082	1048	1068	1083	15

(Tilinpäätös 2021)

Työhyvinvointi ja sen kehittäminen

Sairauspoissaolot nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna ja ne olivat 16,7 kalenteripäivää/htv, joista koronan vaikutus oli 1,5 päivää. Kuntien vuoden 2021 keskiarvoa ei ole ollut raportointihetkellä saatavilla, mutta vuonna 2020 keskiarvo oli 16,7 päivää/htv. Mielenterveyssyistä johtuvat poissaolot laskivat hieman, ollen 14 % kaikista poissaoloista.

Henkilöstöpalveluilla toiminnallisena tavoitteena ollut Työhyvinvointikysely yhteistyössä Kevan kanssa toteutettiin helmikuussa 2021. Kyselyn tavoitteeksi asetettiin tulosten osalta vähintään kuntien keskiarvoon pääseminen. Tulokset olivat kauttaaltaan hyviä verrokkikuntiin nähdenkin.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat on laadittu koko kaupunki- ja tulosaluetasolla. Koulutuspäivien tavoitteeksi asetettiin vakituisen henkilöstön osalta 1,5 pv/htv. Toteutuma oli 1,0 päivää/htv.

Työkyvyttömyyskustannusanalyysin kehittämissuunnitelman mukaisesti on toteutettu mm. esimiesten työkykyjohtamisen työpaja ja vahvistettu työterveysyhteistyötä. Lisäksi on oltu mukana Kevan kutsusta kahdessa kehittämishankkeessa, joissa on kehitetty mielenterveyden tuen polkuja työkykyjohtamisessa ja korvaavan työn toimintamallissa.

Kaupungilla käytössä olevat varhainen puuttuminen ja korvaavan työn malli auttavat työssä eteenpäin sekä pitkällä tähtäimellä maksavat itsensä takaisin.

Varhaiskasvatuksessa kärsitään työvoimapulasta sekä korkeista sairauspoissaoloista. Taustalla voi olla omanelämän hallinta ja uupuminen.

Kirjastotoimessa työn kuormittavuus on suuri, johon henkilökunnan vähyys vaikuttaa. Pelkona on, että palvelun laatu heikkenee ja se tulee näkymään asiakkaille. Määräaikaisuudet koetaan raskaina, koska vakituisen henkilökunnan aika kuluu perehdyttämiseen.

Kevan hyvinvointitutkimus ja sen antamat tulokset ovat ristiriidassa sen kanssa, mitä tarkastuslautakunnassa kuultavat ovat kertoneet.

Työssä esille nousevat epäkohdat; pelonilmapiiri, asiat vellovat, neuvottelukulttuurissa esiintyvät puutteet ja jaksamisongelmat työssä sekä työterveyshuollon järjestäjän vaihtuminen ja siinä tapahtuneet muutokset.

Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä edellä mainituista huomioista.

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Arvio kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on esitetty tilinpäätöksen sivuilla 27 - 31. Kaupunginhallitus toteaa selonteossa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havaintojen perusteella toiminnassa ei ole ollut vakavia ongelmia tai puutteita eikä merkittäviä riskejä ole realisoitunut.

Henkilöstöriskit

Kaupungin henkilöstöstä tulee eläköitymään arviolta noin 150 henkilötyövuotta vuoteen 2025 mennessä. Henkilöstöriskiä kasvattavat tulevina vuosina merkittävänä jatkuva eläköityminen, kaupunginvaltuuston asettamat ja vuoden 2020 loppuun mennessä toteutuneet -225 henkilötyövuosivähennykset sekä osittaiset rekrytointihaasteet.

Organisaation tulee kehittää henkilöstö- ja työhyvinvointijohtamista sekä panostaa henkilöstön osaamisen hallintaan ja kehittämiseen. Nämä panostukset edellyttävät riittävää resurssointia tehtävässä onnistumiseksi, jotta palvelutuotannolla on käytettävissään oikeanlaista osaamista oikea määrä.

ICT-riskit

Voimassa oleva lainsäädäntö ja Savonlinnan kaupungin tietoturvapoliittikka määrittelee Savonlinnan kaupungin yhteiset tietoturvallisuuteen liittyvät periaatteet ja menettelytavat. Poliittikkaa tarkennetaan erillisillä ohjeilla ja yksiköiden omilla tietoturvamääräyksillä ja toimintatapaohjeilla.

Tietoturvallisuuden merkitystä lisäävät tietoturvahyökkäysten ja muiden uhkien lisääntyminen, sähköinen asiointi, kansainvälistyminen, tekninen kehitys sekä toimintojen ja palveluiden siirtyminen tietoverkkoihin. Edellä mainitut asiat on atk-palvelukeskuksessa tiedostettu ja niiden parantamiseksi tehdään jatkuvasti erilaisia toimenpiteitä.

Konsernivalvonta

Konsernirakenteen uudistamista Savonlinnan kaupungin kokonaisedun näkökulmasta jatketaan edelleen. Konsernirakennetta selkiytetään ja yksittäisiä asunto-osakkeita pyritään myymään.

Konserniyhtiöiden valvonta- ja seurantavastuu on määritetty konserniohjeessa ja talousarviossa. Konsernivastuuviranhaltijan tehtävänä on valvoa yhtiön toimintaa sekä raportoida tarvittaessa kaupunginjohtajalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle, jotka antavat tarvittaessa yhtiöille toimintaohjeita. Määräykset kokonaisvastuusta konsernivalvonnan järjestämiseksi on hallintosäännössä.

Konserniyhtiöt antavat kaupunginhallitukselle tiedoksi vuosittain raportin yhtiön sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta kuluneelta vuodelta sekä suunnitelmasta tulevalle vuodelle.

9. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on edellä esittänyt arvion kaupungin ja kaupunkikonsernin tilivuoden 2021 toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Onko tuloksellista ja tarkoituksenmukaista että koulujen kustannuksista menee 60 % muuhun kuin opetukseen?

Kaupungin talous on ylijäämäinen jo toista vuotta peräkkäin ja taseessa on noin 23 M€ ylijäämää. Kaupungin velkamäärä on vähentynyt noin 20 M€, mutta leasing-vastuut ovat lisääntyneet noin 2,5 M€ ollen noin 11,5 M€.

Kaupungissa on henkilöstön työmäärään nähden liian vähän resursseja, joka näkyy henkilöstön jaksamisessa ja työhyvinvoinnissa.

Työhyvinvointikyselyn tulokset valtakunnan keskiarvoon nähden olivat hyvät ja kyselyn vastausprosentti oli 71,2. Hyvistä tuloksista huolimatta tarkastuslautakunnan tietoon on tuotu, että joillakin työpaikoilla esiintyy edelleen huonoa johtamista ja ongelmia työilmapiirissä.

Tarkastuslautakunta toteaa työsuojelun yhteistoiminnan henkilöstöjärjestöjen ja työnantajien välillä toimineen hyvin.

Nuoret on otettu hyvin mukaan kaupungin päätöksentekoon. Jokaisessa toimielimessä tarkastuslautakuntaa lukuun ottamatta on nuorilla oma edustaja. Nuoret ovat ottaneet aktiivisesti kantaa nuorten asioihin ja osallistamalla saaneet kokemusta kunnalliseen päätöksentekoon. Toivottavasti tällä tavoin saadaan nuoria tulevaisuudessa mukaan yhteisten asioiden hoitamiseen.

Talousarvioon asettavat tavoitteet ja mittarit tulee olla helposti mitattavia. Laadullisten tavoitteiden kohdalla arviointi on usein hankalaa tai mahdotonta. Laadullinen tavoite kannattaa asettaa ylätasen tavoitteeksi, jonka toteutumista arvioidaan tarpeellisella määrällä määrällisiä tavoitteita.

10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lausunnon tulee olla valtuuston käsiteltävänä viimeistään kuluvan vuoden marraskuun loppuun mennessä.

11. ALLEKIRJOITUKSET

Savonlinnassa 31. toukokuuta 2022

Markku Nousiainen, puheenjohtaja

Tuomas Loikkanen, varapuheenjohtaja

Kimmo Kaksonen

Anne Käyhkö

Marjut Loikkanen

Juho-Petteri Malinen

Paavo Luukkanen

Marja Sisko Nousiainen

Martti Nykänen

Leena Sallinen

Tuula Sallinen

